

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยของ
สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

จัดทำโดย นางสาวศิรินธรา อรรถากร
รหัส 12034

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 12 ปี 2563
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยของ
สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

จัดทำโดย นางสาวศิรินรธา อรรถากร
รหัส 12034

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 12 ปี 2563
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ ระดับ **ดีเด่น**

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต อุ่ม เมฆาลานนท์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. พลอย สืบวิเศษ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ สืบเนื่องจากประสบการณ์การทำงานของผู้ศึกษา ซึ่งประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ในช่วง 1 ปี 6 เดือนที่ผ่านมา โดยหนึ่งในภารกิจสำคัญของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ คือ การคุ้มครองดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศตามนโยบายการทูตเพื่อประชาชน สอดคล้องกับแผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ซึ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่จะสามารถดำเนินภารกิจดังกล่าวได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์จำเป็นต้องมีฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ที่สมบูรณ์และครอบคลุมจำนวนและข้อมูลที่จำเป็นของคนไทยอย่างถูกต้อง

รายงานฉบับนี้ จึงเป็นการศึกษาว่า การปรับปรุงและพัฒนากระบวนงานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างไร โดยมุ่งเน้นที่ประเด็นสาเหตุของการที่คนไทยในสิงคโปร์ไม่ลงทะเบียนคนไทยฯ เท่าที่ควร และการบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและสิงคโปร์อย่างจริงจังจะสามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนงานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ได้อย่างนัยสำคัญ

จากการศึกษา ทบทวน และประเมินประเด็นที่เกี่ยวข้องของการจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการรวบรวมและประมวลข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและสิงคโปร์ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การจัดทำฐานข้อมูลฯ ที่ไม่ครอบคลุม ส่วนหนึ่งเป็นผลจากทัศนคติเชิงลบและความไม่ไว้วางใจของคนไทยในสิงคโปร์ในการติดต่อและให้ข้อมูลแก่หน่วยงานภาครัฐของไทย
2. การจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ปัจจุบัน สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการ โดยได้รับความร่วมมือบางส่วนจากสำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์

ผลการศึกษาปรากฏว่า การสร้างแรงจูงใจ การส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี การเข้าถึง และการผลักดันความไว้วางใจต่อสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ให้เกิดขึ้นในหมู่คนไทยในสิงคโปร์ น่าจะมีส่วนช่วยให้คนไทยในสิงคโปร์ลงทะเบียนฯ กับสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์มากขึ้น โดยต้องดำเนินการควบคู่กับการขยายพันธมิตรในการจัดทำฐานข้อมูลในเชิงบูรณาการ โดยเริ่มจากระดับทีมประเทศไทยในสิงคโปร์ และขยายความร่วมมือและการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยในประเทศไทยอย่างจริงจัง เพื่อให้การเชื่อมโยงฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์เป็นไปอย่างครอบคลุมและเป็นระบบยิ่งขึ้น รวมถึงพิจารณาขยายความร่วมมือระหว่างประเทศไปยังหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องกับสิงคโปร์ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลดังกล่าว อนึ่ง ผู้ศึกษาฯ มุ่งหวังให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อเชื่อมโยงกับระบบของสถานเอกอัครราชทูตสถานกงสุลใหญ่ และกงสุลกิตติมศักดิ์ทั่วโลก ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยอย่างเป็นระบบต่อไปในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

การปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เป็นประเด็นที่ผู้ศึกษา เห็นว่า มีส่วนสำคัญในการดำเนินการกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนไทยในสิงคโปร์เป็นอย่างมาก ในการนี้ ผู้ศึกษา จึงขอขอบพระคุณเอกอัครราชทูต สุริยา จินดาวงษ์ และอัครราชทูต ทวีเกียรติ เจนประจักษ์ สำหรับวิสัยทัศน์และสนับสนุนการศึกษา ในหัวข้อดังกล่าว ตั้งแต่ต้น และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์และทีมประเทศไทย ที่สนับสนุนข้อมูลสำหรับการศึกษา ในครั้งนี้ ซึ่งผู้ศึกษา มุ่งหวังที่จะสามารถปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลฯ ให้ครอบคลุมข้อมูลที่จำเป็น เพื่อการใช้ประโยชน์ได้จริงในมิติต่าง ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ นอกจากนี้ ยังขอขอบพระคุณกงสุลใหญ่ กฤษณ์ ตันคนารัตน์ กงสุลใหญ่ ณ นครโอซากา อดีตผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ และอดีตผู้บังคับบัญชาของผู้ศึกษา ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำในหลายด้าน

ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน ได้แก่ เอกอัครราชทูต อุ่ม เมาลานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. พลอย สืบวิเศษ ที่กรุณาตอบรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ โดยเฉพาะกำลังใจและการสนับสนุนในการจัดทำรายงานฯ ซึ่งถูกระบุว่าเป็นหัวข้อที่ท้าทาย แต่จะเป็นประโยชน์มากหากสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

รายงานฉบับนี้จะไม่สามารถเสร็จสมบูรณ์ได้หากมิได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์จากนางจีรารวรรณ บุญเพิ่ม (อดีตปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และที่ปรึกษาผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ) นางหทัยชนก ชินอุปาววัฒน์ (ผู้อำนวยการกองสถิติพยากรณ์สำนักงานสถิติแห่งชาติ นายประจวบ ทองอยู่ (ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน) นางสาวชุลีรัตน์ ทองทิพย์ ผู้อำนวยการสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน นางสาวกมลวรรณ บุญยีน (อัครราชทูตที่ปรึกษา (แรงงาน) สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์) พันตำรวจเอก สันติพัฒน์ พรหมะจุล (ผู้กำกับฝ่ายจัดการระบบและฐานข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีตำรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) พันตำรวจตรีหญิง เนาวรัตน์ สังวรวัตร (สารวัตรฝ่ายประมวลผล สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) นายณรงค์ บุญเสถียรวงศ์ (รองอธิบดีกรมการกงสุล.รองอธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ) รวมทั้งนาย Edgar Pang รองหัวหน้าสำนักงานและอัครราชทูตที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทย.และนาย Ang Seow Wei, ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการวางแผนฉุกเฉิน (Emergency Planning) กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์

ซึ่งทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาให้สัมภาษณ์และตอบข้อซักถาม แม้หลายโอกาสจะมีข้อจำกัดด้านเวลาเป็นอย่างมากก็ตาม ผู้ศึกษาฯ ได้เรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการทุกท่าน รวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่นหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 12 สำหรับการสนับสนุน มาตรการ และกำลังใจ ตลอดช่วงเวลาการอบรม และการจัดทำรายงานส่วนบุคคลที่สำคัญที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและความเข้าใจต่อความสำคัญของการจัดทำรายงานส่วนบุคคลฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาฯ หวังว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ และจะสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ และของกระทรวงการต่างประเทศต่อไป

ศิริธรรา อัคราการ

กันยายน 2563

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา	3
1.4 คำถามการศึกษา	4
1.5 สมมติฐานการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	4
1.7 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎี	7
2.2 สรุปกรอบแนวคิด	8
บทที่ 3 ผลการศึกษา	9
3.1 การจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามนโยบายการทูตเพื่อประชาชน	10
3.2 การจัดทำฐานข้อมูลคนสิงคโปร์ในต่างประเทศของรัฐบาลสิงคโปร์	14
3.3 แนวทางการจัดทำฐานข้อมูลคนไทยแบบบูรณาการ	16
3.4 การดำเนินการแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสิงคโปร์	22
3.5 สรุปผลการศึกษา	23
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	24
4.1 สรุปผลการศึกษา	24
4.2 ข้อเสนอแนะ	25
บรรณานุกรม	28
ภาคผนวก	
ก. ระดับระบบเตือนภัยโรคระบาดของสิงคโปร์	31
ข. แผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)	32

ค. สถิติคนไทยที่เดินทางกลับไทยภายหลังประกาศของกรมการbinพลเรือน แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน-30 มิถุนายน 2563	35
ง. การเดินทางมาทำงานในประเทศสิงคโปร์อย่างถูกกฎหมาย	36
ประวัติผู้เขียน	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา

การคุ้มครองดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของกระทรวงการต่างประเทศ ดังที่มีการกำหนดภารกิจของกรมการกงสุล กระทรวงต่างประเทศ¹ ให้ประสานและสนับสนุนการทำงานของสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ของไทยในต่างประเทศ เพื่อปกป้อง คุ้มครอง ดูแล และช่วยเหลือคนไทย และผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศให้ทั่วถึง

การจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สืบเนื่องมาจากประสบการณ์การทำงานของผู้ศึกษาฯ ซึ่งประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ในช่วง 1 ปี 6 เดือนที่ผ่านมา โดยเห็นว่าการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวในส่วนของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ยิ่งทวีความสำคัญและซับซ้อนยิ่งขึ้นเมื่อสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์จำเป็นต้องประสานงานกับคนไทยในสิงคโปร์ ในกรณีหรือภารกิจพิเศษ โดยในช่วง 1 ปี 6 เดือนที่ผ่านมา มีกรณีหรือภารกิจพิเศษที่สำคัญ อาทิ การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้จัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร ในเขตรับผิดชอบของประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 9-10 มีนาคม 2562 และกรณีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ในสิงคโปร์เริ่มตึงเครียดมากขึ้น ส่งผลให้คนไทยในสิงคโปร์มีความห่วงกังวลต่อสถานการณ์และโอกาสในการเดินทางกลับประเทศไทย ทั้งแบบถาวรและระยะสั้น รวมทั้งการกลับเข้าไปในสิงคโปร์ของคนไทยในสิงคโปร์ดังกล่าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานไทย เหตุการณ์ที่สำคัญ อาทิ เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563 รัฐบาลสิงคโปร์ประกาศยกระดับระบบเตือนภัยโรคระบาด (Disease Outbreak Response System Condition-DORSCON)² จากเดิมสีเหลืองเป็นสีส้ม³ หรือเทียบเท่ากับเมื่อครั้งที่เกิดการระบาดของโรคทางเดิน

¹กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. 2545, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 119 ตอน 105 ก วันที่ 14 ตุลาคม 2545

²ระดับระบบเตือนภัยโรคระบาดของสิงคโปร์ ภาคผนวก ก

³ระดับสีส้มระบบเตือนภัยโรคระบาด หมายถึง โรคระบาดติดต่อกันง่าย แต่ยังไม่มีระบาดอย่างหนักในสิงคโปร์ หรือสามารถควบคุมการระบาดได้ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตพอสมควร

หายใจเฉียบพลันรุนแรงหรือโรคซาร์ส (Severe Acute Respiratory Syndrome-SARS) เนื่องจากเริ่มมีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) หลายรายที่เป็นผู้ติดเชื้อภายในประเทศ ซึ่งไม่มีประวัติเดินทางไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนต่อมา รัฐบาลสิงคโปร์ได้ประกาศระงับการเดินทางเข้าสิงคโปร์ของผู้ถือตราตรวจลงตราระยะสั้นเดินทางเข้าหรือต่อเครื่องที่สิงคโปร์ โดยมาตรการนี้มีผลตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2563 เวลา 23.59 น. รวมทั้งให้ผู้ถือตราตรวจลงตราแบบทำงานและตรวจลงตราแบบติดตามจะได้รับอนุญาตให้เข้าสิงคโปร์ได้ในกรณีที่ทำงานในสาขาที่ให้บริการที่จำเป็นเท่านั้น โดยหากมีการเดินทางเข้าสิงคโปร์ของบุคคลสัญชาติสิงคโปร์ ผู้ที่พำนักถาวร และผู้ถือใบอนุญาตทำงานระยะยาวจะต้องกักกันตัวเองในพื้นที่ที่กำหนดตามคำสั่งให้กักตัวในที่พัก (Stay-Home Notice-SHN) ในขณะที่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ระงับเที่ยวบินระหว่างประเทศไทยและสิงคโปร์ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าวยังคงยืดเยื้อ และไม่มี ความชัดเจนว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

การที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์จะสามารถดำเนินการติดต่อประสานงานประชาสัมพันธ์และชี้แจงข้อมูล รวมทั้งการปกป้อง ค้ำครอง ดูแล และช่วยเหลือคนไทยในสิงคโปร์ และผลประโยชน์คนไทยในสิงคโปร์ โดยเฉพาะในสถานการณ์พิเศษปัจจุบันข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ที่ครอบคลุมจำนวนคนไทยที่ถูกต้อง รวมทั้งข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับคนไทยในสิงคโปร์ดังกล่าวทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งหมายถึงกลุ่มคนไทยที่พำนักอยู่ในสิงคโปร์

เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์แล้ว ความท้าทายหลักของภารกิจปกป้อง ค้ำครอง ดูแล และช่วยเหลือคนไทย และผลประโยชน์ของคนไทยในสิงคโปร์ คือ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ยังไม่มีฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ที่ครอบคลุมจำนวนคนไทยที่แท้จริง และยังขาดข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับคนไทยในสิงคโปร์ เช่น ที่อยู่ สถานการณ์จ้างงานและสถานะการพำนักอาศัยอยู่ในสิงคโปร์ แม้ว่าจะมีเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ เช่น สมาคมและชมรมไทยในสิงคโปร์ และเครือข่ายชุมชนไทย ที่ช่วยสนับสนุนภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ อย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังมีข้อจำกัดด้านข้อมูลหลายประการ จึงยังไม่สามารถตอบสนองการดำเนินการภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาฐานข้อมูลสถานะปัจจุบัน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อจำกัดและอุปสรรค เพื่อปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลของคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ให้เป็นระบบมากขึ้น

1.2.2 จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะการดำเนินการเพื่อให้กระทรวงการต่างประเทศนำไปพิจารณาปรับใช้เป็นโครงการต้นแบบสำหรับสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ทั่วโลกต่อไป

1.3 ขอบเขตการศึกษาวิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1.1 ขอบเขตเวลา

ระยะ 1 ปี 6 เดือน (กุมภาพันธ์ 2562–กรกฎาคม 2563) เป็นช่วงที่ผสมผสานระหว่างการปฏิบัติงานของผู้ศึกษาในสภาวะปกติของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ รวมทั้งมีกรณีหรือภารกิจพิเศษ อาทิ การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 9–10 มีนาคม 2562 และกรณีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19)

1.3.1.2 ขอบเขตการปฏิบัติงาน

กรณีศึกษาของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ในการจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ โดยรายงานฉบับนี้ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมาบางส่วนจำเป็นต้องจำกัดขอบเขตเฉพาะข้อมูลคนไทยที่พำนักในสิงคโปร์ โดยไม่ครอบคลุมนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางไปสิงคโปร์ระยะสั้น ซึ่งการจัดทำข้อมูลแตกต่างกัน แต่จะจัดทำข้อเสนอแนะในเชิงภาพรวม

1.3.1.3 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

คนไทยที่พำนักในสิงคโปร์ และผู้เดินทางไปสิงคโปร์'ช่วงระยะสั้น

1.3.2 วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา

1.3.2.1 การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ

1) การศึกษาสถิติการบริการด้านกงสุลและคุ้มครองคนไทยของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

2) การศึกษาสถิติ การประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ที่ดำเนินการผ่านช่องทางการประสานงานกับชุมชนไทยในสิงคโปร์ในโอกาสต่าง ๆ

3) ศึกษาการรวบรวมและประมวลข้อมูลคนไทยของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ โดยอ้างอิงสภาวะปกติ การปฏิบัติงานในช่วงภารกิจสำคัญต่าง ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

1.3.2.2 การวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ

1) การประเมินความแตกต่างของรูปแบบการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ในปัจจุบัน ซึ่งจะสะท้อนถึงข้อจำกัด อุปสรรค และข้อบกพร่อง

ต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณารูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) การสัมภาษณ์ผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของคนไทยดังกล่าวของไทย รวมถึงผู้แทนภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของสิงคโปร์ เพื่อเป็นข้อมูลศึกษา

3) การใช้ประสบการณ์ตรงของผู้ศึกษาฯ ซึ่งปฏิบัติงานที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ และดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน (Head of Chancery) กำกับดูแลภารกิจภาพรวมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ตลอดระยะเวลาของการศึกษา และได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ทั้งในเชิงความสำเร็จและประเด็นที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาได้

4) การศึกษาและประมวลข้อมูลวิชาการจากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานราชการของไทย และกับหน่วยงานราชการของสิงคโปร์

1.4 คำถามการศึกษา

การปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างไร

1.5 สมมติฐานการศึกษา

การบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและสิงคโปร์อย่างจริงจังเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์

1.6 ประโยชน์ของการศึกษา

1.6.1 ระดับการบริหารและการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

1) ได้ศึกษา ทบทวนและประเมินฐานข้อมูลสถานะปัจจุบัน ประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาข้อจำกัดและอุปสรรค ข้อบกพร่อง และประเด็นความท้าทายต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลของคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูตฯ ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

2) ได้พิจารณาแนวทางที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์และทีมประเทศไทยจะร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์อย่างเป็นระบบ และเสนอแนะการพัฒนาฐานข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ดำเนินภารกิจที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพยิ่งขึ้น

1.6.2 ระดับนโยบายของกระทรวงการต่างประเทศ

ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะการดำเนินการในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนข้อมูลคนไทยของกระทรวงการต่างประเทศโดยดำเนินการแบบบูรณาการ มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลดังกล่าวกับสถานเอกอัครราชทูตสถานกงสุลใหญ่ และกงสุลกิตติมศักดิ์ทั่วโลก รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยอย่างเป็นระบบทั่วถึง ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพและเพิ่มศักยภาพยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร⁴

การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร คือการเลือกตั้งทั่วไป ทั้งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ในช่วงเวลาเดียวกันกับการเลือกตั้งทั่วไปที่จัดขึ้นในประเทศไทย เพียงแต่เป็นการจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรโดยมีสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่เป็นผู้จัดการเลือกตั้งให้คนไทยทุกคนที่มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทยสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรได้ตามที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลครอบคลุมถิ่นที่อยู่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศจัดให้โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องไปแสดงความจำนงใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ตามวิธีการที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้ที่มีถิ่นพำนักนอกราชอาณาจักร เช่น ไปทำงาน ไปศึกษาต่อ หรือผู้ที่เดินทางไปต่างประเทศ ในช่วงที่ใกล้จะมีการเลือกตั้งและไม่สามารถกลับมาทันใช้สิทธิเลือกตั้งภายในประเทศ สามารถขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรได้ โดยต้องลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้ง นอกราชอาณาจักรที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในกรณีที่พำนักอยู่ในต่างประเทศ หรือที่สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น หรือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด (กกต. จังหวัด) ในกรณีที่ยังอยู่ในประเทศไทย

1.7.2 เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19)⁵

ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 เป็นตระกูลของไวรัสที่ก่อให้เกิดอาการป่วยตั้งแต่โรคไข้หวัดธรรมดาไปจนถึงโรคที่มีความรุนแรงมาก เช่น โรคระบบทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS-CoV) เป็นต้น ซึ่งเป็นสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนในมนุษย์ก่อให้เกิดอาการป่วยระบบทางเดินหายใจในคน และสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้ โดยเชื้อไวรัสชนิดนี้พบครั้งแรกในการระบาดในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปลายปี 2562 อาการทั่วไป ได้แก่ อาการระบบทางเดินหายใจ มีไข้ ไอ หายใจถี่ หายใจลำบาก ในกรณีที่อาการรุนแรงมาก อาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม ปอดอักเสบ

⁴ ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมการกงสุล

⁵ ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมควบคุมโรค

ไต่สาย หรืออาจเสียชีวิตการรักษาแบบประคับประคองเพื่อบรรเทาอาการป่วยต่าง ๆ โดยปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรค

1.7.3 ทีมประเทศไทย⁶

ทีมประเทศไทยหรือ “ทีมไทยแลนด์” คือ การทำงานเป็นทีม โดยมีเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่จากกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้า ร่วมกับข้าราชการจากกระทรวงต่าง ๆ ที่มีผู้แทนประจำการในสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก ซึ่งเป็นผลจากวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 ส่งผลกระทบต่องานด้านการต่างประเทศอย่างมาก กล่าวคืองบประมาณน้อยลง บุคลากรก็ถูกปรับลด แต่งานกลับมากขึ้นเนื่องจากต้องดำเนินนโยบายเชิงรุกเพื่อช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2541 ให้มีการดำเนินการปฏิรูประบบการบริหารราชการในต่างประเทศ โดยกระทรวงการต่างประเทศได้รับมอบหมายให้หาทางให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศให้ทำงานเป็นทีมมากขึ้น จึงเป็นที่มาของคำว่า “ทีมประเทศไทย” แต่ความหมายที่แท้จริงก็คือ การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศแบบบูรณาการนั่นเอง ความสำเร็จของการดำเนินงานทีมประเทศไทย

⁶ ข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี

กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินนโยบายการทูตเพื่อประชาชน⁷ ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ โดยมีสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบต่อการกิจดังกล่าว ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญและต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อให้นโยบายการต่างประเทศสามารถตอบสนองต่อความต้องการของพี่น้องประชาชนคนไทยได้เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการทำให้การต่างประเทศเป็นการต่างประเทศของประชาชนและเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งรวมถึงการส่งเสริม รักษา และคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศ และภาคเอกชน แรงงานและคนไทยในต่างประเทศ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่คนไทยในต่างประเทศ โดยใช้การต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินนโยบายดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม

นอกจากนโยบายการทูตเพื่อประชาชนเมื่อปี 2561 รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)⁸ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าวมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทย เมื่อพิจารณาการบริหารของการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพ ซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในต่างประเทศที่มีจำนวนสูงขึ้น ดังนั้น นโยบายการพัฒนาต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างมากขึ้นด้วย

⁷นโยบายการทูตเพื่อประชาชนเป็นนโยบายเพื่อการดำเนินการกิจของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

⁸ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2561 เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก

ในส่วนของประเด็นด้านการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำแผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)⁹ เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ดังกล่าวข้างต้น โดยมีสาขา Synergy หรือมีพลัง: แผนย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ เป้าหมายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น ซึ่งได้ระบุแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับบริการด้านการต่างประเทศและคุ้มครองและรักษามลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศไว้ด้วย

เมื่อพิจารณาประเด็นนโยบายการทูตเพื่อประชาชน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทด้านการต่างประเทศแล้ว สะท้อนว่า ที่ผ่านมา รัฐบาลไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานในสังกัด ได้ดำเนินการในมิติต่าง ๆ รอบด้าน เพื่อให้บริการด้านการต่างประเทศและคุ้มครองและรักษามลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศเป็นไปอย่างครอบคลุม

2.2 สรุปกรอบแนวคิด

รายงานการศึกษานี้ใช้กรอบแนวคิดนโยบายการทูตเพื่อประชาชนของกระทรวงการต่างประเทศ มาเป็นพื้นฐานในการประเมินประเด็นข้อจำกัด อุปสรรค และความท้าทายในปัจจุบัน เพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบัน และพิจารณาสิ่งที่ควรจะเป็น ซึ่งจะสะท้อนถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขจุดอ่อน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์พิเศษในปัจจุบันที่คาดว่าจะยืดเยื้อไปอีกระยะหนึ่งต่อไป อนึ่ง กรอบแนวคิดดังกล่าวมิได้ครอบคลุมเฉพาะการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์เท่านั้น แต่สามารถนำไปปรับใช้กับหน่วยงานภาครัฐของไทยในสิงคโปร์ กล่าวคือทีมประเทศไทยในสิงคโปร์ได้ด้วยเช่นกัน ทั้งในเชิงการทำงานร่วมกันเพื่อให้การดำเนินนโยบาย และการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ การบริหารจัดการบุคลากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติการกิจอย่างเต็มประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในขั้นตอนการวิเคราะห์ รายงานการศึกษานี้จะศึกษาสภาพการดำเนินการทั้งในเชิงภารกิจด้านกงสุลและมิติการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ที่คนไทยในสิงคโปร์สามารถมีส่วนร่วมได้ ทั้งในแง่ของนโยบาย กระบวนการ รวมถึงความพร้อมของทรัพยากร โดยคาดหวังให้ฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์เป็นระบบและนำมาใช้งานได้ในหลากหลายมิติ รวมทั้งเพื่อให้สามารถนำไปต่อยอดสู่การจัดทำข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์และทีมประเทศไทยต่อไป โดยมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการในปัจจุบันของสิงคโปร์ด้วย

⁹แผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ภาคผนวก ข

บทที่ 3

ผลการศึกษา

รายงานการศึกษานี้อธิบายให้เห็นถึงแนวทางการรวบรวมและประมวลข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ และการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลดังกล่าวในการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ คนไทยที่มีถิ่นพำนักระยะยาวในสิงคโปร์ และกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ซึ่งมีจำนวนประมาณ 30,000 คน โดยดำเนินการโดยตรงจากข้อมูลที่ปรากฏในฐานข้อมูลคนไทยที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ มีอยู่เดิม รวมทั้งประสานงานผ่านสมาคมและชมรมคนไทยในสิงคโปร์ และใช้ช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อโซเชียลมีเดียของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อให้ชุมชนไทยในสิงคโปร์ได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึงและครบถ้วน ทั้งนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า ในช่วงเวลา 1 ปี 6 เดือนที่ผ่านมา (เดือนกุมภาพันธ์ 2562–เดือนกรกฎาคม 2563) การดำเนินการตามภารกิจข้างต้นดังกล่าวของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ยังไม่เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงจะวิเคราะห์การบูรณาการข้อมูลระหว่างสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสิงคโปร์และของไทย ทั้งหน่วยงานภายในประเทศไทยและหน่วยงานในทีมประเทศไทยในสิงคโปร์อย่างจริงจัง เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ในการดำเนินการศึกษา รายงานฉบับนี้ได้ใช้การศึกษาตั้งแต่การจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ โดยมีแนวทางการดำเนินการของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ในการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ชุมชนไทยในสิงคโปร์ลงทะเบียนคนไทย โดยประเมินผลจากจำนวนผู้ลงทะเบียนและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคนไทยจากการลงทะเบียนดังกล่าว การดำเนินการทั้งในเชิงภารกิจด้านกงสุลและมิติการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ที่คนไทยในสิงคโปร์เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในแง่ของการมีส่วนร่วม การดำเนินการ รวมถึงการสนับสนุนภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ในแง่ทรัพยากรบุคคล นอกจากนี้ ยังรวมทั้งการติดต่อประสานงานและให้ข้อมูลแก่ชุมชนไทยในกรณีหรือภารกิจพิเศษ โดยได้ยกตัวอย่างช่วง 1 ปี 6 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งกรณีหรือภารกิจพิเศษที่สำคัญ ได้แก่ การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้จัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร ในเขตรับผิดชอบของประเทศ

สิงคโปร์ เมื่อวันที่ 9-10 มีนาคม 2562 และกรณีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งสิงคโปร์เริ่มปิดประเทศตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน 2563 รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ด้วย

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้สอบถามข้อมูลและข้อคิดเห็นจากผู้แทนภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของทั้งไทยและสิงคโปร์เกี่ยวกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โอกาสในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลฐานข้อมูลคนไทยเป็นไปอย่างครอบคลุมและเป็นระบบยิ่งขึ้น ซึ่งการสอบถามข้อมูลและข้อคิดเห็นดังกล่าวได้สะท้อนถึงแนวทางและความจำเป็นในการปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ และเพื่อให้ผลการศึกษาและจัดทำรายงานฉบับนี้สามารถนำไปต่อยอดในการจัดทำข้อเสนอสำหรับสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ นำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลของคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูตฯ ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น รวมทั้งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะการดำเนินการในการปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคนไทยของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อใช้กับระบบของสถานเอกอัครราชทูตสถานกงสุลใหญ่ และกงสุลกิตติมศักดิ์ทั่วโลก

3.1 การจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามนโยบายการทูตเพื่อประชาชน

3.1.1 ในการตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งมีสาขาด้าน Synergy หรือมีพลัง: แผนย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการเป้าหมายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น ระบุแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับบริการด้านการต่างประเทศและคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศไว้ด้วย สอดคล้องกับนโยบายการทูตเพื่อประชาชนของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ โดยกรมการกงสุลและหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้ดำเนินนโยบายดังกล่าว เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่คนไทยในต่างประเทศ เพื่อให้บริการด้านการต่างประเทศและคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศเป็นไปอย่างครอบคลุม โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนไทยในสิงคโปร์เรื่อยมา โดยใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศมาพัฒนาระบบการดำเนินงาน ซึ่งส่วนหนึ่งคือการจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์

3.1.2 สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้ริเริ่มการจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ ซึ่งเป็นระบบการจัดเก็บข้อมูลบุคคลโดยการลงทะเบียนในเว็บไซต์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ บริหารจัดการเอง โดยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการลงทะเบียนคนไทยในสิงคโปร์ ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียหลักของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้แก่ เว็บไซต์ในเฟซบุ๊ก www.facebook.com/RoyalThaiEmbassySingapore และเว็บไซต์ www.thaiembassy.sg รวมทั้งช่องทางอื่น ๆ ที่เข้าถึงชุมชนไทยได้ เช่น ผ่านสมาคมและชมรมไทย และประชาสัมพันธ์ในช่วงการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนไทยต่าง ๆ ของผู้แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ อยู่เป็นระยะ โดยเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนไทยในสิงคโปร์ทั้งที่พำนักในสิงคโปร์ระยะยาวและระยะสั้น แต่ผู้ลงทะเบียนทั้งหมดเป็นผู้ที่พำนักในระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้สามารถติดต่อและให้ความช่วยเหลือแก่คนไทยในสิงคโปร์ได้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลและกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อให้คนไทยได้รับทราบข้อมูลและสถานการณ์ในประเทศไทยและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ อันจะมีส่วนเสริมสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งแก่ชุมชนไทยในสิงคโปร์ โดยที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคนไทยในสิงคโปร์ ดังนี้

3.1.2.1 คนไทยลงทะเบียนกับสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ตั้งแต่ปี 2550 จนถึงเดือนมีนาคม 2563 ประมาณ 10,000 คน อนึ่ง สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ไม่เคยจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ก่อนปี 2550

3.1.2.2 โดยที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) เริ่มมีความตึงเครียดมากขึ้น ดังนั้น ในช่วงกลางเดือนมีนาคม 2563 สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ จึงได้ประชาสัมพันธ์ให้คนไทยลงทะเบียนในฐานข้อมูลฯ โดยรวมถึงบุคคลที่เคยลงทะเบียนแล้วก็ขอให้ลงทะเบียนใหม่ เพื่อให้ข้อมูลทันสมัย อย่างไรก็ตาม สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้ระงับการลงทะเบียนดังกล่าวชั่วคราวในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2563 ซึ่งมีคนไทยลงทะเบียนแล้วประมาณ 3,000 คนเท่านั้น เนื่องจากคนไทยในสิงคโปร์ที่ประสงค์จะเดินทางกลับประเทศไทยมีความสับสนและเข้าใจผิดระหว่างการลงทะเบียนฐานข้อมูลคนไทยที่พำนักในสิงคโปร์กับการลงทะเบียนเพื่อเดินทางกลับประเทศไทยสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยเที่ยวบินพิเศษซึ่งเป็นประเด็นที่คนไทยในสิงคโปร์ให้ความสำคัญมากเป็นลำดับต้น

3.1.2.3 นางสาวกมลวรรณ บุญยืน อัครราชทูตที่ปรึกษา (แรงงาน) สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์¹⁰ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้แทนกระทรวงแรงงานของไทยในสิงคโปร์ ให้ข้อมูลว่า สำนักงานฯ ได้รวบรวมข้อมูลแรงงานไทยในสิงคโปร์ จากการเยี่ยมแรงงานไทยในหอพักต่าง ๆ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) รวมถึงจากแรงงานไทยที่ได้แสดงความประสงค์ต่อสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อเดินทางกลับ

¹⁰ สัมภาษณ์, 12 และ 19 กรกฎาคม 2563 และ 17 สิงหาคม 2563

ประเทศไทยโดยมีความจำเป็นเร่งด่วนโดยเที่ยวบินพิเศษ สถานะล่าสุด ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2563 จำนวน 9,908 คน

3.1.2.4 อนึ่ง สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ได้ดำเนินการเพื่อให้คนไทยได้เดินทางกลับไทย ภายหลังประกาศของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (ระหว่างวันที่ 3 เมษายน–30 มิถุนายน 2563) จำนวน 1,409 คน¹¹

3.1.2.5 ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ได้ให้บริการด้านกงสุลและคุ้มครองคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์¹² ดังนี้

การดำเนินการ	เดือน/ปี	จำนวน (คน)
การให้ความช่วยเหลือคนไทย	เดือนกุมภาพันธ์ 2562-เดือนมิถุนายน 2563	2,837
การออกหนังสือเดินทาง	เดือนกุมภาพันธ์ 2562-เดือนกุมภาพันธ์ 2563	5,297
งานทะเบียน	เดือนกุมภาพันธ์ 2562-เดือนกุมภาพันธ์ 2563	486
งานนิติกรณ์	เดือนกุมภาพันธ์ 2562-เดือนมิถุนายน 2563	5,212

3.1.2.6 คนไทยในสิงคโปร์ที่ได้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร ในเขตรับผิดชอบของประเทศสิงคโปร์ ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เมื่อวันที่ 9–10 มีนาคม 2562 จำนวน 4,918 คน¹³

3.1.2.7 นักเรียนและนักศึกษาไทยในสิงคโปร์ตามที่ได้รับแจ้งจากสมาคมนักเรียนไทยในสิงคโปร์มีจำนวนประมาณ 300 คน

3.1.2.8 ดังนั้น ตามข้อมูลข้างต้น สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ จึงได้ประมาณการข้อมูลจำนวนคนไทยในสิงคโปร์ไว้ที่ 30,000 คน โดยแบ่งเป็นแรงงาน 20,000 คน คนไทยกลุ่มอื่น ๆ เช่น คู่สมรสชาวสิงคโปร์ ผู้ที่ทำงานในสิงคโปร์ นักเรียนนักศึกษา ประมาณ 10,000 คน

3.1.3 การขอความร่วมมือคนไทยในสิงคโปร์ในการลงทะเบียนคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ในช่วงที่ผ่านมา ได้รับความร่วมมือพอสมควรจากชุมชนไทยบางส่วน โดยเฉพาะกลุ่มคนไทยที่สมรสกับชาวสิงคโปร์และนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้ จากประสบการณ์ของผู้ศึกษาที่ได้พูดคุยกับชุมชนไทยในสิงคโปร์ส่วนหนึ่ง ซึ่งพำนักและทำงานอยู่ในสิงคโปร์ในหลายระดับ เห็นว่า กลุ่มคนที่เป็นคนทำงานในออฟฟิศ (white collar) มีศักยภาพที่จะดูแลตนเองได้ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์นัก ซึ่งส่วนหนึ่งเพราะติดภารกิจและขาดความสนใจ

¹¹ ภาคผนวก ค ข้อมูลจากสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

¹² ข้อมูลจากฐานข้อมูล Consular Index ของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

¹³ แต่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเพียงจำนวน 4,151 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 ของจำนวนผู้ที่ลงทะเบียนฯ ทั้งหมด

และมองว่าไม่มีความจำเป็นที่จะติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐของไทยยกเว้นกรณีสำคัญเร่งด่วน กอปรกับมีความห่วงกังวลเกี่ยวกับการที่หน่วยงานภาครัฐจะนำข้อมูลส่วนบุคคลจากการลงทะเบียนและให้ข้อมูลแก่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ไปใช้ประโยชน์ ในขณะที่กลุ่มแรงงานไทยก็มองว่าการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐเป็นเรื่องยุ่งยาก อาจก่อให้เกิดปัญหาได้มากกว่า ดังนั้นจะติดต่อประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์เฉพาะกรณีจำเป็นเท่านั้น สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์มีข้อจำกัดเนื่องจากหยุดทำงานวันอาทิตย์เท่านั้น ซึ่งเป็นวันที่แรงงานส่วนใหญ่ต้องการพักผ่อนและทำธุระส่วนตัวมากกว่า ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่คนไทยไม่ลงทะเบียน อาจเนื่องมาจากทัศนคติที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานราชการ ซึ่งรวมถึงการขาดความไว้วางใจ

3.1.4 นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์และสำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ได้เคยประสานงานกับ Immigration and Checkpoints Authority (ICA) ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านการตรวจคนเข้าเมืองของสิงคโปร์ รวมทั้งกระทรวงแรงงานสิงคโปร์ และบริษัทนายจ้างของแรงงานไทยในสิงคโปร์ เพื่อขอรับสถิติและข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ โดยเฉพาะแรงงานไทยในสิงคโปร์ แต่ได้รับการปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์และสำนักงานแรงงานในสิงคโปร์มองว่าเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากกฎระเบียบของทางการสิงคโปร์ จึงให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้ง และได้ผลักดันเพิ่มเติม อนึ่ง เมื่อพิจารณาการดำเนินการของทางการสิงคโปร์ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งพบผู้ติดเชื้อ ชาวไทย ฝ่ายสิงคโปร์ก็ปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลบุคคลแก่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ด้วยเหตุผลเดียวกันคือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล และจะให้ข้อมูลเพียงเพศ อายุ และสถานที่รักษา ดังนั้น จึงเป็นข้อจำกัดหนึ่งที่ทำให้การรวบรวมสถิติและข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์มีข้อจำกัดมากขึ้นสำหรับสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

3.1.5 อุปสรรคในการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ซึ่งมิได้มีฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ทั้งจำนวนและข้อมูลที่ครอบคลุมและถูกต้อง ส่งผลให้การนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร จำเป็นต้องดำเนินการผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์หลัก ได้แก่ เว็บไซต์และเพจเฟซบุ๊กของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ รวมทั้งผ่านสมาคมและชมรมไทยในสิงคโปร์ และผู้แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้พบหรือพูดคุยกับชุมชนไทยในโอกาสต่าง ๆ แม้สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ จะได้รับความร่วมมือและสนับสนุนภารกิจจากทั้งทีมประเทศไทยและผู้แทนสมาคมและชมรมไทยในสิงคโปร์ แต่ผู้ศึกษา เห็นว่า การดำเนินงานของสถานเอกอัครราชทูตฯ ยังเป็นการดำเนินการเชิงรับ ทั้งนี้ การดำเนินการกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์พิเศษ เช่น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งขาดข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนไทยในสิงคโปร์ทำให้เกิดข้อจำกัดและอุปสรรคสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนของ

ติดต่อสื่อสารกับคนไทยในสิงคโปร์ที่ไม่สามารถดำเนินการในเชิงรุกโดยตรงได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ต้องการอาหารและของใช้จำเป็นในช่วงที่รัฐบาลสิงคโปร์ปิดประเทศและจำกัดการใช้ชีวิต โดยเฉพาะแรงงานไทยที่พำนักอยู่ในหอพักแรงงาน นอกจากนี้ การขาดข้อมูลที่ถูกต้องดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการวางแผนภาพรวมของรัฐบาลไทย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับคนไทยในสิงคโปร์ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ต้องรวบรวมนำเสนอให้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการให้ความช่วยเหลือคนไทย และการเตรียมแผนอพยพหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน จำเป็นต้องเป็นไปตามประมาณการจำนวนคนไทยที่ 30,000 คนโดยส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลประกอบอื่น ๆ จึงทำให้การปฏิบัติการกักกันที่จะเตรียมการให้เหมาะสมและสอดคล้องตามความเป็นจริงอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน

3.2 การจัดทำฐานข้อมูลคนสิงคโปร์ในต่างประเทศของรัฐบาลสิงคโปร์

3.2.1 นาย Ang Seow Wei ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กองวางแผนฉุกเฉิน (Emergency Planning) กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์¹⁴ และนาย Edgar Pang รองหัวหน้าสำนักงาน และอัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทย¹⁵ ได้ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ได้จัดทำระบบ eRegister¹⁶ ซึ่งเป็นระบบการลงทะเบียนคนสิงคโปร์ในต่างประเทศ โดยกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินการดังกล่าวเพียงหน่วยงานเดียว โดยไม่ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นของสิงคโปร์แต่อย่างใด

3.2.2 ต่อประเด็นแนวทางการประชาสัมพันธ์เชิญชวนการลงทะเบียนในระบบ eRegister นาย Ang แจ้งว่า ดำเนินการผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ และสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่สิงคโปร์ในต่างประเทศ โดยย้ำถึงการลงทะเบียนเป็นไปตามความสมัครใจ และเชิญชวนให้คนสิงคโปร์ที่เดินทางไปต่างประเทศไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์หรือระยะเวลาเท่าใดให้ลงทะเบียนฯ เพื่อให้กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่สิงคโปร์ในต่างประเทศสามารถติดต่อคนสิงคโปร์ได้ในกรณีฉุกเฉิน โดยขอรับข้อมูลส่วนบุคคล จำนวนผู้เดินทาง (หากเดินทางเป็นหมู่คณะ) กำหนดการและระยะเวลาเดินทาง ที่พัก ข้อมูลติดต่อในช่วงเดินทางไปต่างประเทศ และชื่อผู้ติดต่อในสิงคโปร์ในกรณีฉุกเฉิน อนึ่ง โดยที่การลงทะเบียนเป็นไปตามความสมัครใจ ดังนั้นจึงให้ข้อแนะนำเพิ่มเติมกรณีที่คนสิงคโปร์ไม่ประสงค์จะลงทะเบียนฯ ขอให้

¹⁴ สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2563

¹⁵ สัมภาษณ์, 21 กรกฎาคม 2563

¹⁶ เว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์

แจ้งข้อมูลการเดินทางและข้อมูลติดต่อในช่วงเดินทางไปต่างประเทศในครอบครัวและคนรู้จักในสิงคโปร์ทราบ ซื่อประกันการเดินทางที่ครอบคลุมกรณีสำคัญ เช่น การรักษาพยาบาล การอพยพ รวมทั้งให้มีข้อมูลติดต่อของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่สิงคโปร์ในประเทศที่เดินทางไปติดตัวไปด้วย นอกจากนี้ ยังได้เน้นย้ำเรื่องการจัดเก็บรักษาข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลหากไม่ได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากคนสิงคโปร์ ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับข้อห่วงกังวลของคนไทยในสิงคโปร์ ทั้งนี้ ต่อคำถามเรื่องบทบาทของสถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และการลงทะเบียน โดยเฉพาะในกรณีที่ชาวสิงคโปร์ในไทยมีข้อจำกัดในการลงทะเบียนผ่านระบบ eRegister ซึ่งจะสอดคล้องกับคนไทยในสิงคโปร์บางส่วนที่มีข้อจำกัดเช่นกัน นาย Pang กล่าวว่า หากคนสิงคโปร์ในไทยแสดงความประสงค์จะลงทะเบียน สถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทยสามารถช่วยแนะนำและอำนวยความสะดวกในการลงทะเบียน แต่ก็ต้องลงทะเบียนผ่าน eRegister เท่านั้น สำหรับการประชาสัมพันธ์ให้คนสิงคโปร์ในไทยลงทะเบียนนั้น เชิญชวนผ่านเว็บไซต์ของสถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทย โดยเชื่อมต่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องของ eRegister กับกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์

3.2.3 ผู้ศึกษา ได้หยิบยกประเด็นเกี่ยวกับการลงทะเบียนของคนไทยในสิงคโปร์ และสอบถามเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการลงทะเบียน รวมถึงการลงทะเบียนในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) นาย Ang แจ้งว่า กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์พยายามชี้แจงให้คนสิงคโปร์รับทราบถึงข้อดีของการลงทะเบียน ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดส่งผลให้ชาวสิงคโปร์ตื่นตัวต่อประเด็นดังกล่าวมากขึ้น แต่ยังมีผู้ลงทะเบียนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์ก็มีประเด็นความท้าทายหลักเช่นเดียวกับไทยคือการที่คนสิงคโปร์ส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญกับการลงทะเบียน และในภาพรวมมีคนสิงคโปร์ที่เดินทางไปต่างประเทศลงทะเบียนในระบบ eRegister เพียงประมาณร้อยละ 10-20 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของนาย Pang ว่า ปัจจุบันมีคนสิงคโปร์ในต่างประเทศประมาณ 200,000 คน โดยสถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทยประมาณจำนวนคนสิงคโปร์ที่พำนักในไทยระยะสั้นและมาท่องเที่ยวประมาณ 10,000-30,000 คน และระยะยาว 4,000-5,000 คน โดยคนสิงคโปร์ที่ลงทะเบียน น่าจะมีเพียงร้อยละ 5-10 ทั้งนี้ รูปแบบการตัดสินใจลงทะเบียน มีความชัดเจน กล่าวคือ คนสิงคโปร์ที่เดินทางไปต่างประเทศระยะยาว มักมองว่ารู้จักประเทศที่ตนพำนักอาศัยอยู่เป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ ในขณะที่ผู้ที่เดินทางระยะสั้นก็เห็นว่าไม่จำเป็นต้องลงทะเบียน เพราะเป็นการเดินทางระยะสั้นเท่านั้น ต่อข้อซักถามเรื่องความเป็นไปได้ในการบังคับให้คนสิงคโปร์ลงทะเบียน นาย Ang กล่าวว่า ยังไม่เห็นความเป็นไปได้ และยังไม่มีความโน้มที่จะปรับให้เป็นการบังคับให้คนสิงคโปร์ลงทะเบียน

3.2.4 ผู้ศึกษา ได้สอบถามเกี่ยวกับแนวคิดที่จะร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของสิงคโปร์ ในการจัดทำข้อมูลแบบบูรณาการ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณากระบวนการบริหารจัดการข้อมูลของรัฐบาลกลาง สิงคโปร์ นาย Ang แจ้งว่า ปัจจุบันกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์มีศักยภาพเพียงพอที่จะ ดำเนินการและบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนฯ เอง โดยไม่ต้องพึ่งพาหรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่น แต่เห็นพ้องกับผู้ศึกษา ว่า การดำเนินการแบบบูรณาการกับหน่วยงานอื่นในอนาคตน่าจะช่วยพัฒนา ระบบฐานข้อมูลให้มีข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ หน่วยงานอื่น ๆ อาทิ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงาน Infocomm Media Development Authority (IMDA) สังกัดกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศสิงคโปร์ ซึ่งรับผิดชอบประเด็นเกี่ยวกับข้อมูล ส่วนบุคคล ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสิงคโปร์จัดเก็บข้อมูลลักษณะเดียวกับไทยคือเก็บ เฉพาะข้อมูลขาออก และไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับจุดหมายปลายทางสุดท้าย

3.2.5 ต่อข้อซักถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลเมื่อสิ้นสุดการเดินทางหรือพำนักใน ต่างประเทศ นาย Pang แจ้งว่า ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลกับผู้เดินทางโดยตรงผ่านการโทรศัพท์หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่นาย Ang กล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์กำลังพิจารณา แนวทางปรับปรุงประเด็นดังกล่าวเพื่อให้ระบบยกเลิกข้อมูลโดยอัตโนมัติ ทั้งนี้ ความท้าทาย อีกประการหนึ่งคือ การที่ผู้ลงทะเบียนฯ ปรับเปลี่ยนข้อมูลการเดินทางและการพำนักในประเทศ โดยไม่ได้แจ้งกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์

3.2.6 นาย Pang ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จากการหารือกับผู้แทนประเทศตะวันตกหลายประเทศ เช่น แคนาดา นิวซีแลนด์ ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ เกี่ยวกับประเด็นการลงทะเบียนคนชาติในการ เดินทางไปต่างประเทศดังกล่าว ปรากฏว่าประเทศดังกล่าวก็มีข้อจำกัดในการดึงดูดการลงทะเบียนฯ ในลักษณะเดียวกัน เนื่องจากการลงทะเบียนคนชาติเป็นไปด้วยความสมัครใจ และประชาชนส่วนใหญ่ จะไม่เห็นความจำเป็นที่จะลงทะเบียนแต่อย่างใด

3.3 แนวทางการจัดทำฐานข้อมูลคนไทยแบบบูรณาการ

3.3.1 นางจิราวรรณ บุญเพิ่ม อดีตปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และที่ปรึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ¹⁷ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดสำรวจ สำมะโนประชากรของไทย และการนำมาปรับใช้กับการเชิญชวนให้คนไทยในสิงคโปร์ลงทะเบียน คนไทยกับสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ว่า การจัดทำสำมะโนประชากรของไทยเน้นการ ดำเนินการแบบดั้งเดิม กล่าวคือ การลงพื้นที่ไปยังบ้านพักและขอให้ประชาชนตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษา ให้ข้อมูลว่า การใช้ชีวิตของคนไทยในสิงคโปร์ส่วนใหญ่พำนักในหอพักหรือคอนโดมิเนียม จึงมีข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงในลักษณะดังกล่าว แต่โดยที่สิงคโปร์มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

¹⁷ สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2563

และประชาชนส่วนใหญ่เข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต จึงอาจใช้ประโยชน์ในเชิงนวัตกรรมได้ อย่างไรก็ตาม คนไทยในสิงคโปร์สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ คนที่ทำงานออฟฟิศ (white collar) แรงงาน และกลุ่มอื่น ๆ (คู่สมรสชาวสิงคโปร์ นักเรียนนักศึกษา และอื่น ๆ) ซึ่งแต่ละกลุ่มก็มีข้อจำกัด รวมถึงทัศนคติต่อการลงทะเบียนฯ ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ แรงงานไทยส่วนใหญ่แม้จะเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต แต่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถใช้งานระบบได้อย่างเต็มศักยภาพ เช่น ใช้โทรศัพท์เพื่อการพูดคุยโทรศัพท์เท่านั้น ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีอื่นบนโทรศัพท์ได้ ทั้งนี้ ที่ผ่านมา ได้เชิญชวนและประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนฯ ทางเว็บไซต์และเฟสบุ๊กของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ แต่เห็นว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

3.3.2 การจูงใจประชาชนเพื่อให้ลงทะเบียนฯ

3.3.2.1 นางจีรารัตนาฯ ได้แนะนำให้ดำเนินการแบบหลากหลายทางเลือก (multi-module) ในการเชิญชวนคนไทยลงทะเบียนผ่านช่องทางอื่นเพิ่มเติมจากช่องทางเดิมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และระบบส่งข้อความทางโทรศัพท์ (SMS) โดยให้สอดคล้องกับความถนัดและความสะดวกของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังควรจัดตั้งแคมเปญให้คนไทยในสิงคโปร์ลงทะเบียนฯ และให้รางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจ โดยได้ยกตัวอย่างการให้ไอแพดในบางกรณีของไทย ซึ่งส่งผลให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามพอสมควร เกี่ยวกับประเด็นนี้ผู้ศึกษาฯ เห็นพ้องว่า การสร้างแรงจูงใจแก่คนไทยในสิงคโปร์ต่อการลงทะเบียนฯ จะช่วยผลักดันให้มีการลงทะเบียนฯ มากขึ้น โดยเฉพาะหากสอดคล้องกับสถานการณ์พิเศษในปัจจุบัน จึงควรพิจารณาความต้องการของคนไทย เช่น การให้ความสำคัญในลำดับต้นสำหรับคนไทยที่ลงทะเบียนฯ หากแสดงความประสงค์จะเดินทางกลับไทยในกรณีจำเป็นเร่งด่วนในสถานการณ์พิเศษในปัจจุบันในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) ที่คาดว่าจะยืดเยื้อไปอีกระยะหนึ่ง และดำเนินการเชิงรุกในหลายรูปแบบเพิ่มเติมจากการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์และเฟสบุ๊กของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยอาจผ่านเครือข่ายของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เช่น สมาคมและชมรมไทยในสิงคโปร์ หรือบุคคลที่มีฐานข้อมูลติดต่อเดิมอยู่แล้ว เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ต่อไป ทั้งนี้ นางหทัยชนก ชินอุปราชวัฒน์ ผู้อำนวยการกองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ¹⁸ เห็นพ้องต่อข้อเสนอแรงจูงใจดังกล่าว และเน้นย้ำเรื่องความสำคัญของการชี้แจงให้คนไทยทราบผ่านช่องทางตามที่เห็นพ้องกันข้างต้น เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และความสำคัญของการลงทะเบียนฯ โดยเฉพาะจะได้หรือเสียประโยชน์อย่างไร หากไม่ลงทะเบียนฯ ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการในระบบ eRegister ของกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์

¹⁸ สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2563

3.3.2.2 ต่อประเด็นความหลากหลายของคนไทยในสิงคโปร์ทั้งในส่วนของพื้นฐานและการพำนักอยู่ในสิงคโปร์ ส่งผลต่อทัศนคติและความไว้วางใจต่อสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ และการลงทะเบียนฯ นั้น นางหทัยชนก¹⁹ จึงให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการลงทะเบียนฯ ว่า ควรเป็นข้อมูลเฉพาะที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ของ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์เท่านั้น เพื่อไม่ให้ชาวไทยรู้สึกอึดอัดและลำบากใจที่จะให้ข้อมูล เช่น ชื่อ-นามสกุล วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ สถานะการพำนักอาศัยในสิงคโปร์ อาชีพ (ระบุแค่กลุ่มอาชีพกว้าง ๆ โดยไม่ต้องระบุเจาะจงรายละเอียด เช่น แรงงาน พนักงานบริษัท) ภูมิลำเนา (สถานที่เกิด/ที่อยู่) โดยละข้อมูลละเอียดอ่อนบางอย่าง เช่น หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน อย่างไรก็ตาม หากสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์เห็นความจำเป็นของการขอรับข้อมูลส่วนบุคคลอื่น ๆ ควรต้องพิจารณาพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ประกอบและความเหมาะสมของการจัดทำแบบฟอร์มให้ผู้ลงทะเบียนฯ แจ้งยอมรับและยินยอมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในราชการด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์เช่นกัน ในขณะที่นายณรงค์ บุญเสถียรวงศ์²⁰ รองอธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ก็เห็นว่า ประเด็นข้อมูลส่วนบุคคลยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับต้นในการจัดทำแบบฟอร์มสำหรับการลงทะเบียนฯ นอกจากนี้ นางหทัยชนกฯ ยังแนะนำเพิ่มเติมว่า ควรต้องกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการลงทะเบียนฯ เช่น คนไทยแต่ละคนจำเป็นต้องลงทะเบียนเองหรือไม่ เป็นการลงทะเบียนของปัจเจกบุคคลหรือครอบครัวหรือสถานประกอบการ

3.3.2.3 สำหรับแนวทางแก้ไขข้อจำกัดของการลงทะเบียนฯ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากทัศนคติของคนไทยในสิงคโปร์ที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ นายณรงค์ฯ²¹ เห็นว่า สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ จำเป็นต้องพิจารณาแนวทางที่จะเข้าถึงชุมชนไทยให้มากขึ้น ในขณะเดียวกันต้องปรับปรุงภาพลักษณ์และแนวทางการทำงานให้ชุมชนไทยสามารถเข้าถึงสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ได้ง่ายขึ้นในทุกมิติ โดยส่วนหนึ่งดำเนินการได้โดยสานต่อและต่อยอดจากกลไกและเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการทูตเพื่อประชาชนที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ได้รับอนุมัติงบประมาณสนับสนุนภารกิจ เช่น งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมคนไทย²² และการดำเนินโครงการกงสุลสัญจร รวมทั้ง

¹⁹ สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2563

²⁰ สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

²¹ สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

²² ปัจจุบัน สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ได้รับงบประมาณจากกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อมอบเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประจำทุกปีให้แก่ (1) สมาคมไทย (สิงคโปร์) (2) สมาคมก๊กไทย (สิงคโปร์) (3) ชมรมสามัคคีไทยไกลบ้าน (4) ชมรมนักเรียนไทยในสิงคโปร์ (5) ชมรมนาฏศิลป์ไทยในสิงคโปร์ (6) ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และ (7) อาสาสมัครแรงงานไทยในสิงคโปร์

พิจารณาเสริมบทบาทของชุมชนไทยโดยการจัดตั้งกงสุลอาสา เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เกี่ยวกับประเด็นนี้ ผู้ศึกษา เห็นพ้อง โดยเล็งเห็นถึงบทบาทที่สมาคมและชมรมไทยได้ให้การสนับสนุนภารกิจช่วยเหลือแรงงานไทยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19)

3.3.3 การดำเนินการแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย

3.3.3.1 นางหทัยชนก²³ ได้ยกตัวอย่างกระทรวงมหาดไทย ซึ่งอาจพิจารณาจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายในหน่วยงานให้ครอบคลุมก่อนเพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลในทะเบียนบ้านของบุคคลควรสอดคล้องกับการย้ายถิ่นที่อยู่และการพักอาศัย เพื่อสะท้อนความเป็นจริง และจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยเฉพาะเมื่อประมวลรวมกับข้อมูลบุคคลที่เดินทางไปต่างประเทศ ทั้งนี้ อาจใช้ระบบบังคับให้ต้องแจ้งหากมีการย้ายถิ่นที่อยู่ เกี่ยวกับเรื่องนี้ พันตำรวจเอก สันติพัฒน์ พรหมะจุล ผู้กำกับการฝ่ายจัดการระบบและฐานข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง²⁴ เห็นพ้องถึงประโยชน์ของการดำเนินการข้างต้น รวมถึงความสำคัญของการระบุข้อมูลที่จำเป็นต้องจัดเก็บอย่างชัดเจน แต่มีความเห็นว่า หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องซึ่งแม้จะจัดเก็บข้อมูลเดียวกัน แต่ด้วยแนวทางและระบบฐานข้อมูลรองรับที่แตกต่างกัน จึงทำให้การบูรณาการข้อมูลเป็นไปได้ยาก โดยได้ยกตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลลายนิ้วมือของหน่วยงาน อาทิ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย ต่างก็เป็นตามแนวทางของแต่ละหน่วยงานและยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันได้อย่างไรก็ดี เห็นพ้องว่าการจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลจะจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงมากขึ้นในอนาคต

3.3.3.2 พันตำรวจตรีหญิง เนาวรัตน์ สังวรวัตร สารวัตร ฝ่ายประมวลผล สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง²⁵ ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบัน สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บข้อมูลคนไทยในการเดินทางไป-กลับต่างประเทศ จัดเก็บเฉพาะชื่อ-นามสกุล วันเดือนปีเกิด เพศ เลขที่หนังสือเดินทาง และหมายเลขเที่ยวบิน (โดยไม่รวมข้อมูลจุดหมายปลายทางสุดท้ายเนื่องจากการเดินทางออกจากไทยอาจแวะเปลี่ยนเครื่องหรือพักรอที่ปลายทางแรกแล้วเดินทางต่อ) เท่านั้น ทั้งนี้ เห็นพ้องกับคำถามของผู้ศึกษา เกี่ยวกับการต่อยอดการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลดังกล่าว โดยเห็นว่า สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองน่าจะสามารถร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลและสถิติที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องร่วมกันว่าเป็นประโยชน์ต่อการ

²³ สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2563

²⁴ สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2563

²⁵ สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2563

จัดเก็บเพิ่มเติมจากเดิมที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดเก็บอยู่แล้ว ทั้งนี้ พันตำรวจเอก สันติพัฒน์²⁶ เห็นพ้องต่อแนวทางข้างต้น และมองว่า สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังไม่ได้ดำเนินการบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยอย่างครอบคลุม แต่สามารถดำเนินการได้ในอนาคต ที่ผ่านมามีได้ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับข้อมูลการจัดทำหนังสือเดินทาง และปัจจุบันอยู่ระหว่างการหารือแนวทางที่จะร่วมมือเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

3.3.3.3 เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายประจวบ ทองอยู่ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน²⁷ เห็นพ้องถึงประโยชน์ของการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ เนื่องจากปัจจุบันกรมการจัดหางานเล็งเห็นปัญหาของการไม่มีข้อมูลแรงงานไทยในต่างประเทศในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ นายประจวบฯ กล่าวว่า ที่ผ่านมา การจัดเก็บข้อมูลการเดินทางฯ ของแรงงานไทย ซึ่งเชื่อมโยงกับการจัดทำฐานข้อมูลแรงงานไทยในต่างประเทศ นั้น ขึ้นอยู่กับการแจ้งการเดินทางของแรงงานให้กรมการจัดหางานหรือสำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด²⁸ โดยให้เป็นไปตามความสมัครใจ ซึ่งหลายกรณี แรงงานไทยไม่ได้แจ้งการเดินทาง ทำให้กรมการจัดหางานไม่ได้มีจำนวนและข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานไทยที่จะไปทำงานในต่างประเทศอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ กอปรกับการจัดเก็บข้อมูลแรงงานไทยในต่างประเทศมีข้อจำกัดดังเช่นกรณีของสิงคโปร์ กรมการจัดหางานจึงได้หารือกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเกี่ยวกับการเชื่อมต่อฐานข้อมูลการเดินทางของแรงงานไทยในต่างประเทศดังกล่าว โดยจะเป็นการจัดเก็บข้อมูล ณ เวลาจริง ซึ่งใช้งบประมาณของกรมการจัดหางาน ล่าสุด กรมการจัดหางานอยู่ระหว่างการเตรียมการจัดสรรเซิร์ฟเวอร์กลางและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง คาดว่าน่าจะเริ่มดำเนินการได้ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ 2564 ทั้งนี้ ต่อประเด็นข้อจำกัดในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน นายประจวบฯ กล่าวว่า ที่ผ่านมา มีการเจรจาระหว่างกรมการจัดหางานกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมาเป็นเวลานาน และเห็นว่าการตัดสินใจที่จะร่วมมือกันนั้นปัจจัยนโยบายของผู้บริหารมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ กำลังหารือในรายละเอียดกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แต่ต่างฝ่ายก็จะรับผิดชอบระบบของตน

3.3.3.4 ผู้ศึกษาฯ เห็นว่า จำเป็นต้องมีการบูรณาการข้อมูลภายในกระทรวงแรงงาน เพื่อให้สามารถบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานอื่นได้โดยสมบูรณ์ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาว่า

²⁶ สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2563

²⁷ สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2563

²⁸ ภาคผนวก ง เอกสารการเดินทางมาทำงานในประเทศสิงคโปร์อย่างถูกกฎหมาย จัดทำโดยสำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ตามที่ได้รับจากนางสาวกมลวรรณ บุญยืน อัครราชทูตที่ปรึกษา อัครราชทูตที่ปรึกษา (แรงงาน) สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์

กระทรวงแรงงานมีสำนักงานแรงงานในต่างประเทศด้วย นายประจวบฯ²⁹ เห็นพ้องต่อประเด็นดังกล่าว และกล่าวเสริมว่า ในอนาคต อาจมีการขยายเครือข่ายความเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมการจัดหางานกับสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งรับข้อมูลจากสำนักงานแรงงานในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาไปใช้ประโยชน์สำหรับฐานข้อมูลที่ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ นางสาวชูลีรัตน์ ทองทิพย์ ผู้อำนวยการสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน³⁰ ได้ให้ข้อมูลว่า สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ของสำนักงานปลัดเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันจากกรมการจัดหางานเป็นหลัก แต่ยังไม่ได้รับรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานแรงงานในต่างประเทศ และยังไม่มีแผนการจะบูรณาการเข้ากับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติแต่อย่างใด ทั้งนี้ นางสาวกมลวรรณฯ³¹ กล่าวว่า สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ อยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์เพื่อนำส่งให้สำนักงานปลัด กระทรวงแรงงานเป็นผู้ประมวลตามแนวทางข้างต้น นอกจากนี้ นายประจวบฯ³² ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ทุกกรมในกระทรวงแรงงานมีศูนย์เทคโนโลยีฯ ของตนเอง และต่างฝ่ายต่างดำเนินการและบริหารจัดการแต่ศูนย์เทคโนโลยีฯ มีความจำเป็นเพราะเป็นหน่วยงานใหญ่และมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้นการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงก็มีความซับซ้อน สอดคล้องกับประเด็นที่นายณรงค์ฯ³³ เห็นว่า การจัดทำฐานข้อมูลฯ จำเป็นต้องรองรับพัฒนาการในอนาคต ซึ่งรวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีด้วย ปัจจุบันการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์จัดส่งข้อมูล Consular Index ให้กรมการกงสุลประมวลซึ่งเป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ด้านกงสุล อันจะมีผลต่อการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในต่างประเทศในระยะยาวอยู่แล้ว สำหรับการบูรณาการการทำงานสามารถดำเนินการในส่วนของทีมประเทศไทย ณ สิงคโปร์ก่อน และเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับส่วนกลางในอนาคต

²⁹ สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2563

³⁰ สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2563

³¹ สัมภาษณ์, 12 และ 19 กรกฎาคม 2563 และ 17 สิงหาคม 2563

³² สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2563

³³ สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

3.4 การดำเนินการแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสิงคโปร์

3.4.1 ผู้ศึกษาฯ ได้สอบถามนางสาวกมลวรรณ³⁴ ต่อประเด็นการประสานงานกับ Immigration and Checkpoints Authority (ICA) และกระทรวงแรงงานสิงคโปร์ เพิ่มเติม เนื่องจากเห็นว่า หน่วยงานสิงคโปร์อาจมีความยืดหยุ่นด้านข้อมูลภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งได้รับแจ้งว่า สำนักงานแรงงานฯ ยังไม่ได้หารือเพิ่มเติมกับหน่วยงานสิงคโปร์เกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะขอรับสถิติและข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์

3.4.2 ต่อคำถามเกี่ยวกับความร่วมมือกับหน่วยงานไทยเรื่องข้อมูลคนสิงคโปร์ในไทย ในช่วงที่ผ่านมา นาย Pang³⁵ กล่าวว่า เคยขอรับข้อมูลคนสิงคโปร์ในไทยจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของไทย ซึ่งได้รับแจ้งข้อมูลสถานะล่าสุดเป็นตัวเลขกลม ๆ เท่านั้น มีใช้สถิติเปรียบเทียบแต่ละช่วงเวลา หรือสถิติที่มีตัวเลขชัดเจนแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ผู้ศึกษาฯ ได้รับจากพันตำรวจตรีหญิง เนาวรัตน์³⁶ ว่าเป็นแนวทางการดำเนินการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และได้มีการร้องขอเพิ่มเติมจากสถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทยแต่อย่างใด

3.4.3 ต่อคำถามว่า สถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทยเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพียงพอหรือไม่ และจำเป็นต้องขยายกรอบความร่วมมือ เช่น จัดทำ ความตกลงด้านกงสุลหรือไม่ นาย Pang³⁷ กล่าวว่า ยังสามารถขอรับข้อมูลคนสิงคโปร์ในไทยจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นครั้งคราวได้โดยยังไม่จำเป็นต้องทำความตกลงหรือร่วมมือกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของไทยเพื่อการรับรู้ข้อมูลจำนวนชาวสิงคโปร์ในไทย อย่างไรก็ดี นาย Ang³⁸ ตอบคำถามเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือกับต่างประเทศ ว่าอะไรก็เกิดขึ้นได้ในอนาคต เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายณรงค์³⁹ ได้ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันไทยอยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงด้านกงสุลกับเกาหลีใต้ ซึ่งมีแรงงานไทยจำนวนมาก ถือเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ดังนั้น หากไทยและสิงคโปร์เห็นพ้องซึ่งประโยชน์ร่วมกันก็อาจมีความร่วมมือทางกงสุลและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จำเป็นได้ อย่างไรก็ดี ยังเห็นว่า ไทยและสิงคโปร์ยังไม่น่าจะมีผลประโยชน์ร่วมกันในระดับที่ต้องจัดทำความตกลงด้านกงสุลร่วมกัน

³⁴ สัมภาษณ์, 12 และ 19 กรกฎาคม 2563 และ 17 สิงหาคม 2563

³⁵ สัมภาษณ์, 21 กรกฎาคม 2563

³⁶ สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2563

³⁷ สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2563

³⁸ สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2563

³⁹ สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

3.5 สรุปผลการศึกษา

ผู้ศึกษาฯ เห็นว่า การบูรณาการข้อมูลระหว่างสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสิงคโปร์และของไทย ทั้งหน่วยงานภายในประเทศไทยและหน่วยงานในทีมประเทศไทยอย่างจริงจัง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์สามารถดำเนินงานตามแนวนโยบายการทูตเพื่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบัน ฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ยังไม่สมบูรณ์และไม่สะท้อนข้อเท็จจริง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากทัศนคติของคนไทยที่มีต่อหน่วยงานราชการ รวมทั้งการดำเนินงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ที่อาจสามารถเข้าถึงชุมชนไทยได้มากขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษา

รายงานการศึกษานี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ การบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย และสิงคโปร์อย่างจริงจัง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เพื่อเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน นั้น สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งไทย รวมทั้งสิงคโปร์ ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญจากการศึกษาพบว่า การดำเนินการแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมและประมวลข้อมูลสำหรับการปรับปรุง ฐานข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ จะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้งานข้อมูลได้ใน มิติต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการทูตเพื่อประชาชน ซึ่งไม่เพียงแต่งานด้านกงสุลเท่านั้น แต่รวมถึงการดำเนินงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ในภาพรวม ในขณะที่ยังจำเป็นต้อง สื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายคือชุมชนไทยในสิงคโปร์ในวงกว้างและลึกขึ้น เพื่อให้สามารถบรรเทาหรือ แก้ไขข้อจำกัดเพื่อให้คนไทยในสิงคโปร์รู้สึกเชื่อมั่นและไว้วางใจในสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ยิ่งขึ้น รวมทั้งกำจัดจุดอ่อนและข้อจำกัดในบริบทของความร่วมมือระหว่างสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ กับคนไทยในสิงคโปร์ ซึ่งเกิดจากความสนใจและความสะดวกของคนไทยในสิงคโปร์ที่จะมี ส่วนร่วมในการกิจและเข้าร่วมกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ควรหาแนวทางในการปรับปรุงในสอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีพัฒนาการในลักษณะต่าง ๆ ต่อไป โดยไม่ยึดติดกับแบบแผนเดิม นอกจากนี้ การจัดทำและบริหารจัดการฐานข้อมูลจะได้นำเสนอ ในส่วนต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจตามนโยบายการทูตเพื่อประชาชน รวมทั้งภารกิจทางการทูตอื่น ๆ ของระดับปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ และระดับ นโยบายของกระทรวงการต่างประเทศในภาพรวมต่อไปด้วย

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

4.2.1.1 จัดสรรงบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากร เพื่อพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลของสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ และกงสุลกิตติมศักดิ์ทั่วโลก ให้มีศักยภาพ โดยให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการในภาพรวม โดยเฉพาะในเชิงเทคนิคและโครงสร้าง เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพในเชิงรูปแบบ โดยให้สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ และกงสุลกิตติมศักดิ์ทั่วโลก เป็นหน่วยงานสนับสนุน โดยใช้การดำเนินการของสิงคโปร์เป็นกรณีศึกษา

4.2.1.2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยของกระทรวงการต่างประเทศโดยดำเนินการแบบบูรณาการ นอกจากการเชื่อมโยงฐานข้อมูลดังกล่าวกับหน่วยงานในสังกัดตามข้อ 4.2.1.1 แล้ว ให้ต่อยอดโดยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการต่อยอดจากความร่วมมือที่มีอยู่เดิมหรืออยู่ระหว่างการหารือ เช่น กระทรวงการต่างประเทศเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรกับกระทรวงมหาดไทย และการจัดทำหนังสือเดินทางกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง รวมถึงการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลแรงงานไทยในต่างประเทศ ซึ่งกรมการจัดหางานจะดำเนินการร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการเชื่อมโยงข้อมูลด้วย ต่อจากนั้น ขยายเครือข่ายความร่วมมือไปยังหน่วยงานอื่นให้ครบถ้วน อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อบูรณาการใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ศูนย์ข้อมูล (Data Center) และคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) รวมถึงหน่วยงานด้านความมั่นคง และสายการบินต่าง ๆ ทั้งนี้ การบูรณาการข้อมูลย่อมหมายถึงการบูรณาการแนวทางจัดเก็บข้อมูล รวมถึงข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บด้วย ซึ่งทุกหน่วยงานต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและกำหนดการจัดเก็บเฉพาะข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น และให้ครอบคลุมถึงบริบทสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตที่คาดการณ์ได้ เช่น บูรณาการแนวทางการจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์ส่วนบุคคล อาทิ การสแกนม่านตา และการสแกนใบหน้า เพิ่มเติมจากพิมพ์ลายนิ้วมือในปัจจุบัน อนึ่ง การเชื่อมโยงข้อมูลให้ครอบคลุมนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานจำเป็นต้องบูรณาการฐานข้อมูลและแนวทางการบริหารข้อมูลภายในองค์กร และพิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

4.2.1.3 ควรจัดทำความตกลงด้านกงสุลกับประเทศที่เป็นผลประโยชน์ของไทย และที่มีคนไทยพำนักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมองบริบทภาพรวมความสัมพันธ์ประกอบด้วย

4.2.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

4.2.2.1 กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เชิญชวนการลงทะเบียนฯ การจัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนฯ และการจัดระบบและบริหารจัดการฐานข้อมูลลงทะเบียนฯ (รายละเอียดข้อเสนอในข้อต่อ ๆ ไป) โดยจัดทำข้อเสนอเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนการปรับปรุง

ระบบ อาทิ คอมพิวเตอร์ และเซิร์ฟเวอร์ รวมทั้งฮาร์ดแวร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อรองรับการดำเนินการ

4.2.2.2 พิจารณาแรงจูงใจที่จะดึงดูดให้คนไทยในสิงคโปร์มาลงทะเบียน เช่น การให้ความสำคัญในลำดับต้นแก่คนไทยที่ลงทะเบียนฯ หากแสดงความประสงค์จะเดินทางกลับไทย ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนในสถานการณ์พิเศษในปัจจุบันในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (COVID-19) ที่คาดว่าจะยืดเยื้อไปอีกระยะหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องพิจารณาบริบทอื่น ๆ ประกอบ เช่น ความจำเป็นเร่งด่วนของคนไทยที่ไม่ได้ลงทะเบียนฯ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างเหมาะสมด้วย

4.2.2.3 สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์และทีมประเทศไทยสื่อสารและทำความเข้าใจกับชุมชนไทยในสิงคโปร์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และแรงจูงใจของการให้ความร่วมมือลงทะเบียนในฐานะข้อมูลของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ข้างต้น โดยเฉพาะประโยชน์ที่คนไทยพึงได้รับจากการลงทะเบียนฯ ซึ่งหมายถึงการได้รับการดูแลช่วยเหลือจากสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ อย่างทันท่วงทีในกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้คนไทยในสิงคโปร์รู้สึกเชื่อมั่นและไว้วางใจในสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ยิ่งขึ้น โดยดำเนินการเชิงรุก และพิจารณาช่องทางการสื่อสารเพิ่มเติมจากการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์และเฟสบุ๊กของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ซึ่งสอดคล้องกับความเหมาะสมและความถนัดของคนไทยในสิงคโปร์ เช่น การพบปะเยี่ยมเยียนเพื่อขยายเครือข่ายกลุ่มบุคคลและเพื่อรับทราบเกี่ยวกับการทำงานและการพำนักอาศัยในสิงคโปร์ของคนไทยในสิงคโปร์มากขึ้น ซึ่งการดำเนินการอาจแตกต่างกันตามกลุ่มบุคคล เช่น ขอศึกษาดูงานของหน่วยงานของกลุ่มคนทำงานออฟฟิศ เพื่อให้เข้าใจการใช้ชีวิตและการทำงานของคนไทยในสิงคโปร์ รวมถึงสร้างเครือข่ายใหม่ ๆ กับภาคส่วนของสิงคโปร์ นอกจากนี้ ยังควรสานต่อการจัดกิจกรรมสูงสุดสัญจรไปยังหอพักของแรงงานไทย โดยร่วมมือกับสมาคมและชมรมไทยในสิงคโปร์และนายจ้างแรงงานที่จะเสริมสร้างองค์ความรู้แก่แรงงานไทย เช่น การจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ รวมทั้งขยายเครือข่ายและการมีส่วนร่วมและบทบาทของชุมชนไทยในสิงคโปร์โดยอาศัยเครือข่ายสมาคมและชมรมไทยในสิงคโปร์ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์มีความสัมพันธ์อันดีและสนับสนุนภารกิจอยู่แล้ว อนึ่ง จำเป็นต้องทำความเข้าใจว่า สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ใช้ข้อมูลจากการลงทะเบียนฯ เพื่อให้สามารถติดต่อและให้ความช่วยเหลือคนไทยในสิงคโปร์ได้ในกรณีฉุกเฉิน และเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่สำคัญและกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ด้วย โดยจะเก็บรักษาข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะไม่มีเผยแพร่ข้อมูลหากไม่ได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล

4.2.2.4 กำหนดข้อมูลคนไทยที่ควรระบุในแบบฟอร์มการลงทะเบียนฯ ที่จะให้คนไทยในสิงคโปร์ลงทะเบียนออนไลน์ โดยหารือและพิจารณาอย่างรอบคอบร่วมกับหน่วยงานที่มี

ส่วนร่วมโดยตรง เช่น สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ โดยเป็นข้อมูลที่สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ทีมประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์และให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด แต่ในขณะเดียวกัน ไม่สร้างความรู้สึกลำบากใจให้แก่ชาวไทยในสิงคโปร์ว่าถูกล้าความเป็นส่วนตัวมากเกินไป เช่น ชื่อ-นามสกุล วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ สถานการณ์พำนักรออาศัยในสิงคโปร์ ที่ทำงาน อาชีพ (กลุ่มอาชีพ เช่น แรงงาน พนักงานบริษัท) ภูมิลำเนา (สถานที่เกิด/ที่อยู่) และช่องทางการติดต่อที่สะดวก ทั้งนี้ สำหรับคนไทยที่เดินทางไปสิงคโปร์ระยะสั้น รวมถึงนักท่องเที่ยว ขอให้ระบุช่วงเวลาเดินทาง ที่พัก ข้อมูลติดต่อในช่วงเดินทางไปสิงคโปร์ และชื่อผู้ติดต่อในไทยในกรณีฉุกเฉินด้วย อย่างไรก็ตาม ต้องระบุให้คนไทยทราบด้วยถึงการเตรียมการที่สามารถดำเนินการได้หากไม่สะดวกลงทะเบียนฯ เช่น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางข้างต้นกับครอบครัวและคนรู้จักในไทย และมีข้อมูลการติดต่อสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ อนึ่ง ควรกำหนดช่วงเวลาการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ชัดเจนต่อเนื่อง เช่น ปีละ 1 ครั้ง เพื่อตรวจสอบสถานะล่าสุดของผู้ที่เคยลงทะเบียนฯ เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งเตรียมการเพื่อต่อยอดการปรับปรุงฐานข้อมูลฯ หากกระทรวงการต่างประเทศเห็นพ้องต่อข้อเสนอในข้อ 4.2.1

4.2.2.5 ดำเนินการเชิงรุกในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสิงคโปร์ โดยหยิบยกประเด็นการแลกเปลี่ยนและตรวจสอบข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ ในกรณีสำคัญเป็นระยะ เพื่อหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน โดยต้องสมดุลระหว่างความละเอียดอ่อนของข้อมูลส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ของคนไทยในสิงคโปร์ รวมทั้งตรวจสอบและขอรับข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ในโอกาสอื่นที่เหมาะสม เช่น ในโอกาสที่ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์พบหารือกับภาคส่วนของสิงคโปร์ซึ่งอาจมีคนไทยทำงานอยู่ในสังกัด และเพื่อสร้างความคุ้นเคยและขยายเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งอาจส่งผลให้มีโอกาสเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยในสิงคโปร์ระหว่างกันในอนาคต

บรรณานุกรม

เอกสารราชการ

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. 2545.

ราชกิจจานุเบกษา. (14 ตุลาคม 2545).

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. ราชกิจจานุเบกษา. (13 ตุลาคม 2561).

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมการกงสุล. การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา:

<http://www.consular.go.th/main/th/services/1314/19874-การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรคืออะไร.html>.

กรมการกงสุล. Consular Index. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา:

<http://consularindex.mfa.go.th/index>.

กรมควบคุมโรค. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา:

https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/faq_more.php.

กรมการกงสุล. นโยบายการทูตเพื่อประชาชน. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา:

<http://www.consular.go.th/main/th/organize/19716-%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%A2%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%A2.html>.

กรมการกงสุล. สถิติจำนวนคนไทยในต่างประเทศ ประจำปี 2563. [ออนไลน์]. มกราคม-พฤษภาคม

2563. แหล่งที่มา:http://www.consular.go.th/main/contents/filemanager/newWebV2/stat/02_1_63.pdf.

กระทรวงการต่างประเทศ. แผนแม่บทด้านการต่างประเทศระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) 555มี.

[ออนไลน์]. 2562. แหล่งที่มา: <http://www.mfa.go.th/main/contents/files/policy-20190111-114336-037494.pdf>.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. แนวทางการบริหารราชการในต่างประเทศ. [ออนไลน์]. 2540.

แหล่งที่มา: http://www.cabinet.soc.go.th/soc/Program1-4-2.jsp?t_ser=14828&gcode=&Txt_condition=.

Singapore Government Agency Website. What do the different DORSCON levels mean. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา: <https://www.gov.sg/article/what-do-the-different-dorscon-levels-mean>.

Ministry of Foreign Affairs Singapore. eRegister. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา: <https://eregister.mfa.gov.sg/eregisterportal/common/preLoginEregisterView.action>.

การสัมภาษณ์

กมลวรรณ บุญยีน. อัครราชทูตที่ปรึกษา (แรงงาน) สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์. สัมภาษณ์. 12, 19 กรกฎาคม 2563, 17 สิงหาคม 2563.

จิราวรรณ บุญเพิ่ม. อดีตปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และที่ปรึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ. สัมภาษณ์. 22 กรกฎาคม 2563.

ชูลีรัตน์ ทองทิพย์. ผู้อำนวยการสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน. สัมภาษณ์. 21 สิงหาคม 2563.

ณรงค์ บุญเสถียรวงศ์. รองอธิบดีกรมการกงสุล.รองอธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์. 16 กรกฎาคม 2563.

เนาวรัตน์ สวรรวัตร. สารวัตรฝ่ายประมวลผล สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง. สัมภาษณ์. 24 กรกฎาคม 2563.

ประจวบ ทองอยู่. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. สัมภาษณ์. 20 สิงหาคม 2563.

สันติพัฒน์ พรหมะจุล. ผู้กำกับการฝ่ายจัดการระบบและฐานข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง. สัมภาษณ์. 19 สิงหาคม 2563.

หทัยชนก ชินอุปราวัฒน์. ผู้อำนวยการกองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สัมภาษณ์. 22 กรกฎาคม 2563.

Ang Seow Wei. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กองการวางแผนฉุกเฉิน (Emergency Planning) กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์. สัมภาษณ์. 6 สิงหาคม 2563.

Edgar Pang. รองหัวหน้าสำนักงานและอัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทย. สัมภาษณ์. 21 กรกฎาคม 2563.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ระดับระบบเตือนภัยโรคระบาดของสิงคโปร์

DORSCON ALERT LEVELS (Disease Outbreak Response System Condition)				
	GREEN	YELLOW	ORANGE	RED
Nature of Disease	Disease is mild OR Disease is severe but does not spread easily from person to person (e.g. MERS, H7N9)	Disease is severe and spreads easily from person to person but is occurring outside Singapore. OR Disease is spreading in Singapore but is (a) Typically mild i.e only slightly more severe than seasonal influenza. Could be severe in vulnerable groups. (e.g. H1N1 pandemic) OR (b) being contained	Disease is severe AND spreads easily from person to person, but disease has not spread widely in Singapore and is being contained (e.g. SARS experience in Singapore)	Disease is severe AND is spreading widely
Impact on Daily Life	Minimal disruption e.g. border screening, travel advice	Minimal disruption e.g. additional measures at border and/or healthcare settings expected, higher work and school absenteeism likely	Moderate disruption e.g. quarantine, temperature screening, visitor restrictions at hospitals	Major disruption e.g. school closures, work from home orders, significant number of deaths.
Advice to Public	• Be socially responsible: if you are sick, stay at home • Maintain good personal hygiene • Look out for health advisories	• Be socially responsible: if you are sick, stay at home • Maintain good personal hygiene • Look out for health advisories	• Be socially responsible: if you are sick, stay at home • Maintain good personal hygiene • Look out for health advisories • Comply with control measures	• Be socially responsible: if you are sick, stay at home • Maintain good personal hygiene • Look out for health advisories • Comply with control measures • Practise social distancing: avoid crowded areas

ภาคผนวก ข.

แผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)

 Sustainability/มีความมั่นคง ยั่งยืน: แผนย่อยความร่วมมือเศรษฐกิจ

เป้าหมาย และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

1. ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย โดยมีระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรม

2. ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

แนวทางการพัฒนา 8 ข้อ

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย	ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 3 ระหว่างประเทศ และ ในกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค	การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งภายในและภายนอกประเทศ
ร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อขับเคลื่อน 1 เศรษฐกิจบนพื้นฐานของนวัตกรรม	แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และ 4 นวัตกรรมและเรียนรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากต่างประเทศ	การพัฒนาที่เป็นมิตร 6 ต่อสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน น้ำ อาหาร
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคม 2 ขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ของไทย	เพิ่มโอกาส ลดอุปสรรคทางเศรษฐกิจของไทย 5 แสวงหาตลาด แหล่งลงทุน และแหล่งวัตถุดิบใหม่	ส่งเสริมโอกาสจากสังคมสูงวัย 7 เพิ่มศักยภาพประชากรกลุ่มเปราะบาง

ตัวชี้วัด: 1) ความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อมโยง และนวัตกรรม
2) บทบาทไทยในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ

SEP for SDGs เป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่าง 8 ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

 Standard/มีมาตรฐานสากล: แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

เป้าหมาย และพันธกรณีระหว่างประเทศ

ไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา 4 ข้อ

เรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และ 1 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากล	ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล 3 ที่เป็นปัจจัยของการพัฒนาที่ยั่งยืน อาทิ สิทธิมนุษยชนและการต่อต้านการค้ามนุษย์
จัดทำ ปรับปรุง บังคับใช้กฎหมาย 2 ให้สอดคล้องพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสากล	เสริมสร้างขีดความสามารถของส่วนราชการ 4 กลุ่ม/องค์กร และประชาชน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด: 1) ความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนามาตรฐานให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ 2) ความสำเร็จของบทบาทไทยในการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ 3) อันดับ/คะแนนของไทยในดัชนีสากลในประเด็นที่มีนัยสำคัญ

 Status/มีสถานะและเกียรติภูมิ: แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

เป้าหมาย
ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ มีอำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากล เพื่อปกป้อง รักษา และเพิ่มพูนผลประโยชน์แห่งชาติในทุกมิติ

แนวทางการพัฒนา 5 ข้อ

 ส่งเสริมเอกลักษณ์ และ ศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้าง ความนิยมไทยและอำนาจแบบนุ่มนวล 1	 ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อ การพัฒนา และความ ช่วยเหลือทางมนุษยธรรม 3	 ส่งเสริมศักยภาพ/ ขีดความสามารถของคนไทย ให้คนไทยมีเกียรติภูมิได้รับ การยอมรับในระดับสากล 5
 มีบทบาทร่วมมือทุกระดับ ให้ไทยเป็นที่ยอมรับ และสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศต่อ ไทย 2	 รักษาสถานะศูนย์กลางการท่องเที่ยว เป็นที่หมายของการจัดประชุม ระหว่างประเทศ และศูนย์กลาง ที่ต้ององค์การระหว่างประเทศใน ภูมิภาค 4	

ตัวชี้วัด: 1) ความสำเร็จของไทยในการสร้างความเข้าใจและความนิยมไทย 2) ความสำเร็จของไทยในเวที รพท.
3) ความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพ/เสริมสร้างเครือข่ายคนไทยใน คปท.

 Synergy/มีพลัง: แผนย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ

เป้าหมาย
ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา 7 ข้อ

 ส่งเสริมการดำเนินงานของส่วนราชการ ให้มีประสิทธิภาพ บูรณาการ และมีธรรมาภิบาล 1	 ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการให้บริการ ปชช. 3	 พัฒนาขีดความสามารถ ขององค์กรและบุคลากร ด้านการต่างประเทศ 5
 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนขับเคลื่อน การต่างประเทศ ด้วยการทูตเพื่อ ประชาชน และการทูตสาธารณะ 2	 บริการด้านการต่างประเทศและ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ คนไทยในต่างประเทศ 4	 ใช้ประโยชน์จากกลไก การประชุมเพื่อร่วมกันขับเคลื่อน การต่างประเทศอย่างบูรณาการ อาทิ กปช. คกก. บริหารราชการใน คปท. 6
		 ขยายเครือข่ายมิตรประเทศ "Friends of Thailand" 7

ตัวชี้วัด: 1) ความร่วมมือระหว่างส่วนราชการเพื่อขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีบูรณาการ 2) ความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคส่วน
ต่าง ๆ 3) พัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศและกงสุล 4) เสริมสร้างเครือข่ายบุคคลที่เป็นมิตรกับไทยในต่างประเทศ

ภาคผนวก ค.

สถิติคนไทยที่เดินทางกลับไทยภายหลังประกาศของกรมการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย
ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน-30 มิถุนายน 2563

สถิติคนไทยที่เดินทางกลับไทยจากสิงคโปร์หลังจากประกาศ กพท. ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน- 30 มิถุนายน 2563 จำนวนสะสมทั้งสิ้น 1,409 คน

วันที่	จำนวนคนไทยที่เดินทางกลับ	เที่ยวบิน	หมายเหตุ
เมษายน 2563 (เปิดลงทะเบียน 15-18 เมษายน 2563)			
10 เม.ย. 2563	18 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนขอหนังสือรับรองก่อนประกาศ กพท.
รวมเดือนเมษายน 2563 จำนวน 18 คน			
พฤษภาคม 2563 (เปิดลงทะเบียน 6-9 พฤษภาคม 2563)			
1 พ.ค. 2563	165 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน เม.ย.
3 พ.ค. 2563	176 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน เม.ย.
15 พ.ค. 2563	119 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน เม.ย.และ พ.ค. /ได้รับจัดสรร 120 คน ผู้โดยสารเอกสารไม่ครบ 1 คน
18 พ.ค. 2563	129 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน พ.ค./ได้รับจัดสรร 130 คน ผู้โดยสารถูกจับกุมคดี overstay ที่ท่าอากาศยาน 1 คน
29 พ.ค. 2563	35 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน พ.ค.
รวมเดือนพฤษภาคม 624 คน (เหลือคนที่ลงทะเบียนรอกลับอีก 420 คน)			
มิถุนายน 2563 (เปิดลงทะเบียน 15-17 มิถุนายน 2563)			
7 มิ.ย. 2563	176 คน (ไทย 175 คน สป. 1 คน)	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน พ.ค. และต่างชาติที่ได้รับอนุมัติจากกรม ศก. รวบท. 1 คน
12 มิ.ย. 2563	91 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน พ.ค./ ได้รับจัดสรร 93 คน ผู้โดยสารลงทะเบียนคืนก่อนวันเดินทาง 1 คน และลงทะเบียนวันเดินทาง 1 คน
15 มิ.ย. 2563	30 คน (ไทย 29 คน สป. 1 คน)	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน พ.ค. / ได้รับจัดสรร 30 คน ผู้โดยสารไม่ fit to travel 1 คน และต่างชาติที่ได้รับอนุมัติจากกรม ศก. รวบท. 1 คน
19 มิ.ย. 2563	49 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน มิ.ย./ ได้รับจัดสรร 50 คน ผู้โดยสารลงทะเบียนคืนก่อนวันเดินทาง 1 คน
21 มิ.ย. 2563	162 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน มิ.ย./ ได้รับจัดสรร 165 คน ผู้โดยสารไม่ fit to travel 3 คน
22 มิ.ย. 2563	158 คน	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน มิ.ย./ ได้รับจัดสรร 160 คน ผู้โดยสารไม่ได้รับอนุมัติให้เดินทางจากฝ่าย สป. 2 คน (Maritime and Port Authority -คนประจำเรือ)
28 มิ.ย. 2563	105 คน (ไทย 103 คน สป. 2 คน)	SQ 976	เป็นผู้ลงทะเบียนเดือน มิ.ย./ ได้รับจัดสรร 130 คน (แรงงานไทยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก. แรงงาน สป. 27 คน) และต่างชาติที่ได้รับอนุมัติจากกรม ศก. รวบท. 2 คน
รวมเดือนมิถุนายน 767 คน (เหลือคนที่ลงทะเบียนและรอกลับอีกประมาณ 180 คน)			

ภาคผนวก ง.

การเดินทางมาทำงานในประเทศสิงคโปร์อย่างถูกกฎหมาย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวศิรินธรา อัคราการ
ประวัติการศึกษา	– นโยบายสาธารณะมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย Saitama ญี่ปุ่น (ทุนรัฐบาลญี่ปุ่น) – ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย Victoria University of Wellington นิวซีแลนด์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2541	เข้ารับราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่การทูต 3 กระทรวงการต่างประเทศ (ฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงกรมการกงสุล และกรมพิธีการทูต)
พ.ศ. 2542	เจ้าหน้าที่การทูต 3 กองสนเทศเศรษฐกิจ กรมเศรษฐกิจ
พ.ศ. 2544	เจ้าหน้าที่การทูต 4 กองเอเชียตะวันออก 1 (โต๊ะสิงคโปร์) กรมเอเชียตะวันออก
พ.ศ. 2547	กงสุล (เลขานุการโท) สถานกงสุลใหญ่ ณ นครคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ. 2550	กงสุล (เลขานุการเอก) สถานกงสุลใหญ่ ณ นครคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ. 2551	เจ้าหน้าที่การทูต 6 กองเอเชียตะวันออก 1 (โต๊ะอินโดนีเซีย และติมอร์-เลสเต) กรมเอเชียตะวันออก
พ.ศ. 2553	เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน
พ.ศ. 2556	ที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน
พ.ศ. 2557	นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) / หัวหน้าฝ่ายอินเดีย ปากีสถาน และอัฟกานิสถาน กองเอเชียใต้ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
พ.ศ. 2559	นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) / หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ สหรัฐอเมริกา กองอเมริกาเหนือ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้

พ.ศ. 2561	นักการทูตชำนาญการพิเศษ (อัครราชทูตที่ปรึกษา) สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ปฏิบัติราชการ กองอเมริกาเหนือ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
พ.ศ. 2561	อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์